

ВЕЛИКА СРБИЈА
 БРОЈ 10
 СЕПТЕМБАР 1916

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

РУМУНИЈА

Г. Дешанел, председник француског парламента, при отварању седнице држао је врло дирљив говор, у коме је, пошто је одао част севима хероја који су, борећи се исполински за право, правду и слободу своју народа, пала на олтар огаџбине, изнео лепе перспективе које очекују Споразум и мале народе који све жртвоваше за универзалну хармонију правичности. На завршетку говора, г. Дешанел је са радошћу и одушевљењем говорио о интервенцији Румуније у европски конфликт и о њеној улози која је мање више од пресудног значаја за срећан исход овог европског крвопролића. Он је нарочито истакао да се није могло сумњати у њену акцију, јер као мала држава она није смела прићи убицама малих народа.

Завста, кад се сетимо грозничавих момената пре две године, када се је решавала судбина целог слободног света, када се је зло ухватило у коштац са добрим; кад хладнокриво и непристрасно пропратимо развој европских догађаја до сада, дошли би до правилног закључка да никакав акт централних сила није био у стању да приволи Румунију да остане неутрална, а камо ли да приђе њихов логор. Злочинац немачавнање до којих гравица може ићи са својим радом и његов криминална поступак са свима народима, на које многи ириденти полажу право, распалио је духове у многим доживања.

Румунски је народ као и српски у Аустро Угарској, стезао и пост цено ишчезавао под јаким, немилосрдним притиском туђина. У време је махова румунско јавно мишљење захтевало да се систематском истребљавњу потлаченога народа ставе на пут и да се злочинци казне, али интереси земље и политичке привике нису овда дозвољавале да се потегне мач за правду и слободу. Румунија је не са мало туге пропратила инавазију храбре Блгије, чији сивови недопустише бити орђатевтонских хораи, него на против показаше самопожртвовање и самопрегоравање за част и правичност.

А са још више бола у души

она мораде бити сведок и посматралац повлачењу раних исполинских ративка из њене драге огаџбине, остављајући своје миле да јецју под суровим притиском наших душмана.

Све ово па и многе друге реалне неповољне појаве утицале су врло силно на осећање и менталитет румунског народа код кога се жеља за осветом, жеља за правдом и слободом јако развише. Девиза централних сила да се потчини сви мали народи као неспособни за самостални живот, жеља да се у целој Европи успостави право јачег, пред којим ће сваки држтати и извршавати каприсе угњетача, жеља да триумфује неправда одјекнуле су силно у Румунији као и у целом св.ту. Румунски народ није могао остати индиферентан према оваквим незаконитим претензијама.

Он је крио своје определење до бољих прилика. И када су се догађаји разбрстали, када су се румунски државници уверили да ће својим учешћем на страни бравилаца правде припомоћи срећном свршетку овог конфликта они нису оклевали.

Са каијам се одушевљењем боре румунски синови реда остварења националних аспирација, догађаји нам јасно показују. И када се овај рат приведе крају, када се буде за зеленим столом решавало о укидању аномалских и неспособних за живот држава, Румунија ће стварно имати права да присаједини територије на којима живе њени сународници, као што ћемо и ми присајединити све покрајине у којима дише српска душа.

Из ових као и из многих других разлога није се могло сумњати у акцију Румуније.

Политичке вести

Атина. — Нови министар спољних послова, г. Кара анос, објавио је званично његово најисповане свима посланицима Сила Споразума у Атини.

Атина. — Г. Калогеропулос изјавио је у «Керн»: Ја нарочито симпатисем Француској и Енглеској где сам дуго студирао. Али, ја сматрам, да нам је потребно још мало времена да пручимо у свима детаљима спољну ситуацију.

ОСНОВИ ПОЉСКЕ ПОЛИТИКЕ

Из чланка Станислава Грабског

У низу чланака под горњим насловом у листу «Sprawa Polska» професор Станислав Грабски покушао је да разјасни основе садашње пољске политике.

На првом месту доказује да су Пољаци стали уз Русију не из бојазни од германизације или због неких приремених или случајних рачуна, него по сили основних историских задаћа пољске политике, јер су уверени да је антагонизам између Пољске и Германије вечитог карактера док је антагонизам између Русије и Пољске привремен, он се појавио после поделе Пољске и нестаће та чим се она понова уједини.

Пољски народ, вели Грабски, определио се уз Русију из ова три разлога: 1, што је здравим инстинктом осетио да ће моћи добити слободу и независност само у том случају ако одлучно стаје као савезник уз једну од зараћених страна; 2, по најпростијој логици јасно је да у овој борби само победа Русије може удужити раскомадану Пољску, док би победа Аустрије и Немачке довела до нова поделе пољских земаља; 3, историска будућност Пољске везана је са будућношћу свију Словена, немачка победа осигурала би немачкој раси на векове владавину у средњој Европи. Велику Пољску постигла би судбина прибалтиских словенских земаља и појели би је целу незајакљиви и триумфом занесени немачки индустријалци, трговци, економци, културпретери и политичари, чајој експанзији не би било граница.

Критикујући комбинације ових пољских политичара, који су хтели будућност Пољске да осигурају на основу пријатељства са Аустријом и Германијом, Грабски вели да у том случају не би могло бити ни речи о уједињењу пољског народа.

Лист «Poleń», који излази у Берлину не само што се лака срца одриче од Познана и Шлезје, него се стара да убеди пољско друштво како ће Пољска, после победе централних сила добити Велорусију, Воливију и Подолију бити бо ато компензирана за губитак Велике Пољске.

Ова комбинација, наравно, није могла бити примљена, јер пољско друштво зна да је немогућа полинизација елемената ових области са врло развијеном националном самосвести. Онда је дошла друга комбинација. Почели су доказивати да треба створити макар «малу» независну Пољску, којој ће доцније са временом прићи и остали

ПРЕТНЦАТА НЕМОСКИ:
 Мезечко 3 франка тромесечно 9 франка
 годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:
 Овакв огласи 5-20 франка од почетног дана, веће
 покладе по погодби. Новина се издаје државним
 монополијом и дипломатским вестником.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СЛАБИ ДАН ПО ПОДЕИ
 Новина сања право Браз. Срп. Гва. Кордубаз
 у Солуну

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАБАДУ
 Отца редакције Коломбо улица бр. 33 Balanique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код
 издавања «Друштва грчке штампе» ул. Булгаротској
 бр. 6, близу главне поште.

пољски крајеви. Ову «малу» Пољску, по њиховом мишљењу, мораће створити сами Немци, јер они неће имати рачуна да увећавају број својих пољских поданика, а друго Немци ће пакећу своје државе и Русије створити државу, да би руске границе помакли што више на исток.

Али... аустриска влада наредила је «главном националном комитету» у Галицији да ликвидира са политиком «самосталности» и председник је овог комитета у једној седници с бојом у души морао изјавити: «централне државе ослободиле су Пољску не за нас него за себе.» Постало је јасно да су централне државе против независне Пољске ма у ком облику и обиму.

У преговорима вођеним између Аустрије и Немачке за Пољску су, по речима Грабског, свега три могућности: 1, приједињење већег дела Царства Пољског Аустрији и стварање од ове области заједно са Галицијом трећег саставног дела Аустро-мађарске монархије; 2, оделивање Галиције од Аустрије, која би заједно са окупираним деловима Воливије и Литве као засебна пољска целина ушла у немачки савез са оним правима, које имају Саксонска, Мекленбург и др.

Прва је комбинација одмах одбачена и сад Пољаци имају да бирају од ово троје једно: или да буду придодани Аустрији са Галицијом или да заједно са Галицијом уђу у састав немачког савеза са својим краљем, који ће бити потчињен немачком цару или, најзад, уједињење целе Пољске под скиптром Руског Императора — пољскога краља са Русијом у државо-правном савезу. Последња комбинација, по мишљењу Грабскога, најповољнија је за пољски народ, јер му од словенских народа не прети денационализирање. За потврду овога Грабски тврди да за последњих 60 год. Русија није у Царству Пољском порусила ни једно пољско село, као што ни Пољска за нејесет година своје управе у Галицији није претопила ни једно русинско село, чак ни оне где су та села са свију страна ошкољена пољском већином. За то нема основних разлога бојазни да ће се руско-пољска борба наставити. §.

Преглед грчке штампе Света борба

«Неа Алија» (од 2. ов. м.). Општи напад српски који је почео прекрјуче наставља се и развија са успехом. Храбра војска херојског принца Александра развија сву своју активност и потискује стално непријатеља заузимајући његове положаје. Напредбу «Напред», издату лично од српског

престолонаследника, српски батаљони полетели су у борбу да би сломили Бугаре и да би их казнили за њихову бестидност и издају, и да би се вратили у своју домовину, за којом већ толико месеца страшно чежу.

Ако је свака борба за идеал и узвишен циљ лепа, борба Срба за своје и ослобођење своје отаџбине бескрајно и несравњиво је још лепша. Тамо горе код српске границе, светом крвљу деце Србије пева се једна света служба. И ту свету церемонију прати цео свет са поштовањем и дивљењем желећи од свег срца Србима крајњу победу. У овим жељама узима живог учешћа и грчки народ, који је увек волео своје суседе Србе и који се сада спрема савлађујући хиљаде унутрашњих тешкоћа да и сам узме учешћа у борби против заједничког непријатеља, варвара Бугара.

Криза Грчке

«Астир» (атински): «Зашто сте, издајнице, умиривали народ тако дуго, говорећи му да имате формална осигурања од Немачке, да интегритет и будућност Грчке нису на коцки? Зашто сте, о чудовишта, варали народ објављујући, како вам је кајзер дао гаранције, према којима Бугари неће заузети ни Драму, ни Серез, ни Кавалу? Где су те гаранције? Наши војници преврени на срачан и непоштен начин одведени су као заробљеници у Софију. Зар их неће испећи? Зашто сте, неваљалци, за неколико стотина марака отровали јелинску расу говорећи јој, да Бугарска неће заузети наше национално земљиште и да је за то довољно само да кајзер буде жив?»

Ви заслужујете да вас испљују, старе псине.»

ли нову офанзиву која се развија у правцу Карса.

Велика енглеска победа

Лондон, 4. септембра.

На фронту Соме извршили смо напад 2. септембра на фронту од 6 миља шуме Було север од Позитера. Напад је крунисан потпуним успехом. Заузели смо Флорс, Курслет, Мартинијус. Напредовали смо 1000 јарди на фронту од 3000 јарди. Број заробљеника износи 2550, заузета су 4 топа.

Доцкије. — Јужно од Анира наставили смо нападе. На фронту од 6 миља напредовали смо једну до две миље. Број заробљеника у току два дана износи преко 4000, од којих је 116 официра. Заузето је 6 топова и 50 митраљеза.

Према другим извештајима у току 2. септембра заузето је 15 топова. Оборен је један немачки балон.

Бомбардовање Трета

Рим, 4. септембра.

Једна ескадрила од 22 италијанских аероплана летела је над Третом и бацала врло много бомби. Много је пожара избило и велика је штета учињена. Аероплани су се вратили неопштећени.

Бугарски пораз

Рим, 5. септембра.

Јављају из Букурешта да су румунске трупе у Силистрији потукле Бугаре и заузели много топова и велики ратни материјал.

Борба на Соми

Лондон, 5. септембра.

Званичан немачки коминике јавља: Борба је на Соми огорчена. 20 англо-француских дивизија извршиле су на наше положаје ужасан напад. После огорчене борбе морали смо напустити села: Курселт, Мартенпуш и Флере. Бранимо сада Комол од ужасних енглеских напада.

Напредовање Енглеза

Лондон, 4. септембра.

Енглеске трупе пробале су и трећу одбранбену немачку линију у Пикардији.

Италијани у Албанији

Атина, 5. септембра.

Јављају из Јањине да Италијани напредују у северном Епиру. Заузели су село Палиокастро, које је удаљено 8 км. од Аргирокастра.

На румунском фронту ИЗВЕШТАЈ ИЗ СРБИЈЕ

Поводом немачких лажних извештаја

Лондон, 5. септембра.

«Рајтсрова Агенција» јавља: «Немачке агенције протурају разне вести односно Румуније. Један немачки радиограм тврдио је јуче, да је румунска краљевска породица побегла у Галац и Јаш са владом, други да глад бесам у Букурешту. Наш кореспондент у Букурешту јавља да тамо влада савршен ред. Румунија има свега у изобиљу. Ру-

мунски краљ је од почетка операција у главном штабу, на фронту, а краљица проводи цео дан у палати претвореној у болницу. Влада и државне касе су у Букурешту, где су предузете све мере против напада аероплана. Једном речју, Румунија је потпуно спремна за рат. Морал становништва је изванредан. Румунски народ има слепо поверење у војску и њене шефове.

«Други немачки радиограми, веома кратки, говоре о фронту Силистрије. Значајно је: непријатељ, противно својој навици, није ни мало опширан у саопштавању својих тобожњих успеха. Личности, које познају добро Румунију кажу нам да је врло лако увеличати важност једног чисто локалног инцидента, који нема никаквог дејства на општи ток операција, које се сад очевидно развијају повољно по румунске трупе. У погледу војном бугарске трупе нису постигле ништа важнога. Њихови локални успеси допустили су само централним државама, да измењају честитке. Као што саопштавају румунски коминике операције теку задовољавајуће и нормално.

«Није чудно, да је Бугарска са снагама баченим на тај фронт постигла извесне локалне успехе. Али скори догађаји показују да је она у илузији и да можда не зна праву ситуацију. Руско-румунска офанзива отпочела је већ и напредује. Савезници ће од Солуна показати Бугарима њихову стварну војну ситуацију. Румунско напредовање у Ердељу наставља се преко свих очекивања.

Лондон, 5. септембра.

Војни критичар «Морнинг Пост» пише: «Губици мађарске војске су тако знатни, да је она данас неспособна да брани своје сопствене границе, Карпате и ердељске Алпе. Већ пет пут Мађари, разочарани у немачку помоћ, преклињу да њихову земљу бране бар сви мађарски пукови. Али, на њихове молбе Берлин и Беч остају глуви».

Немац Науман пише у «Хилфе»: «Немачка данас види опасност, у којој се налази. Румунија је ступила на страну Споразума стекавши уверење, да је Немачка изгубила рат и да распад Аустро-Угарске није далеко».

Јаблановић Антоније из Ниша моли за извештај о Николи Јаблановићу седлару. Његови су сви здрави у Апеловцу. Нека пошаље новац.

Јоцковић Драгутин рекрут тражи га Јелена М. Дукић Шабац. Цер, Камена ул. 57. и тражи да јој се јави.

Јаношевић Срета здрав је на Крфу.

Јотић Душан јавља да су Арса Пантелић и Михаило Рашковић са синовица из Неготина здрави у Француској. Јовичић С. Влајко Кладово здрав је

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 5. септембра.

Нашта се значајније није десило на фронту. Борба се продужава под istim условима као и претходних дана. Операције се развијају нормално.

Француски коминике

Париз, 5. септембра.

Западни фронт. — Јужно од Соме Французи су напали непријатељске положаје и имали знатан успех. Села: Вермандовилер и Берни заузета су потпуно. Сви положаји па и цео систем ровова који се налази између Вермандовилера и Денијекура и између Денијекура и Берни а заузети су. Борба још траје између Берниа и Барлеа.

Французи су и овде заузели њихове ровове. Сви немачки противнапади одбијени су са великим губитцима по њих. Заробљено је до сада у овој борби 700 војника од којих има 15 официра.

Солунски фронт. — На фронту Струме енглеске извиднице бориле су се са Бугарима на левој обали реке и заробиле доста војника.

На фронту између Беласнице и Вардара обична канонада. Источно од Црне Реке, трупе су се са свим приближиле, после јаке борбе, Ветернику, Кајмак-Чалану. Западно од Островског Језера српске трупе продужавају да прелазе реку Брод.

Француско-руске трупе на левој крилу Савезника брзо напредују и налазе се пред Лерином.

Италијански коминике

Рим, 5. септембра

У борби код Вал Зугане, наше су трупе причиниле непријатељу велике губитке. У зони Кауриола, Алпинци су проширили своје положаје, и заробили 32 војника, 3 митраљеза и 2 справе за бацање бомби.

Код Карса наше су трупе предузеле енергичан напад на јако утврђене непријатељске линије. У току огорчене борбе наша је пешадија на јуриш заузела многе ровове и заробила 800 војника, од којих су 20 официра. Код Конка ди Капорете оборен је један не-

пријатељски аероплан. Авијатичари су заробљени.

Руски коминике

Петроград, 5. септембра

На западном фронту у области јужно од Брезани, на десној обали Златне Ливе, воде се јаке борбе. Наше су трупе заузеле многе положаје и заробиле 14 официра и 537 војника. У области Маријувке борба се наставља, непријатељ је имао огромних жртава. Заробили смо 3174 војника, искључиво немачких.

Румунски коминике

Букурешт, 4. септембра.

На северном и северо-западном фронту наше су трупе, после јачих борби заузеле Хомород—Алмас, Кохел и Фогарас. Заробиле су 10 официра и 900 војника. У долини Стреја борбе се настављају. Положај Браш се налази дефинитивно у румунским рукама. Овде је заробљено 75 војника.

На јужном фронту артиљериски дуел дуж Дунава. Наша је артиљерија потопила на ушћу Лома у Дунав две лађе бугарске са муницијом. На фронту у Добруци било је сукоба измеђ предњих делова.

Бугарска штампа у последње време распростире лажне вести, уверавајући свет да су власти и румунско становништво врло рђаво поступали са Бугарима у Добруци пре почетка рата као и за време непријатељства. То је најординарнија ујдурма Бугара, чији је циљ да прикрију страшна зверства која су извршена над рањеницима и заробљеницима румунским у Туртукају. Није вредно демантовати њихове лажи о томе да смо све бугарске учитеље и свештенике протерали у Сибир јер сваки зна да после анексије тих области сви учитељи и већи део свештенства отишли су у Бугарску. Ординарна је лаж да су наше трупе при пролазу рушиле и палиле села. На против, бугарске су трупе за собом остављале згаришта.

Италијанска офанзива

Лондон, 5. септембра.

Званичан аустријски коминике од јуче јавља да су Италијани отпоче-

муж Стојан. Циришки биро моли нене сроднике да јаве њену садању адресу с позивом на бр. 26172.

Јоковић Дара, Ваљева да се јави мужу преко новина. Жика здрав. Јованка Поповић.

Јокић Света и Јованка, Призрен пита Никола Петровић конзул како су, потребује ли што и каква им је тачна адреса.

Јови Ј. Самуило. Здраво сам са децом у Нишу, жена Рика С. Леви.

Јотић Ђока и син му Брана да се јаве Д-р М. Миловановићу.

Јовића Милована чин. екон. одељ. мин. војног тражи гаст Лука као и своје синове Милутина и Драгољуба.

Јанић Михаило ђак гимназије тражи га Савка удова С. Јанића Београд Матензијева 59.

Јевремовића Љубомира из Београда извештава Милуца Јевремовића да је са својом и његовом мајком у Београду и са 3 деце Браничевска ул. 25. Тражи да јој пошаље новац.

Јовичића М. Радоја трг. из Пожеге тражи у Гределу код Салцбурга заробљени Јовичић Димитрије.

гари су оставили на терену огроман сати. број лешева. Многи бугарски заробљеници изјавили су, да су држали да се боре против румунских трупа. Турских трупа је мало на томе фронту. Сва бугарска храна састоји се само из брашна. (Радио).

Нереди у Лајпцигу

Берн, 5. септембра.

У Лајпцигу је дошло до великих нереди услед оскудице у намирницама. Хлебарице и месарице су опљачкане. Трупе су морале интервени-

сати. Берлинска општина тражила је да се смање цене животним намирницама. (Радио).

Саобраћај на Дунаву

Букурешт, 5. септембра.

Трговачки саобраћај на Дунаву потпуно је прекинут. Овај прекид смета много Бугарско-Немцима, јер затварањем дунавског пута отежано је веома снабдевање Бугарске и Турске муниципалитетом. (Радио).

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Церемонија на Кроу.

Јављају са Крфа, да је, после једне једнодушно примљене резолуције у Скупштини, одржан помен у саборној цркви за покој душа оних који су пали бранећи своју отаџбину. Помени су присуствовали: Привц Ђорђе, сви министри, председник Скупштине, сви посланици, италијански генерал Моро, више енглеских официра, посланици Споразума на српском двору и сви грчки официри.

Официри код краља.

Официри реакционари из Кавале и Краме који су приспели у Атину, биће примљени у аудијенцију код краља.

Најава Калогеропулоса.

Јављају из Атине да је јуче председник министарства, Калогеропулос, изјавио да његов кабинет има политички карактер. Кабинет је састављен од парламентарних личности које носе потпуну одговорност за свој рад. Он прима ноту Сила Споразума од 8. јуна и то онако као и ранији кабинет.

Избеглице из Кавале.

Јављају из Атине да је једна депутација избеглица из Кавале приспела у Атину. Она ће поднети влади један списак у коме су назначене штете које је грчко становништво вароши Кавале претрпело од инвазије Бугара.

Скидају звона.

»Аграмер Тагблат« у броју од 11 августа доноси: »Прекјуче је започело одузимање црквених звона, која су реквирирана за ратне циљеве. Скинута су и однесена реквирирана звона са цркве Светог Марка, Светог Ивана и Срца Исусовог, и то са прве једно, а са других двеју по два звона. Јуче су одузета звона са цркве у Франкопанској улици. Данас ће бити скинута једно звоно са православне цркве на Прерадовљевој тргу.»

Боже, Боже, да ли ће оставити ма и једно звоно да им последњи час откуца!

Једна петерница.

»Боснише Пост« од 11. августа пише: »Из истражног затвора војног суда у Ужицу побегао је 30. прошлог месеца, за време спротођења, бивши четовођа Захарија Милетић из Раче у Србији и као што се тврди пребегаво у Босну. Он је висок човек од 28 година, с дугом светлом косом и брадом, и живим црним очима. Десну, пре-

бијену ногу вуче мало за собом. Свако, ко би могао дати какве податке о њему или ко би знао којим начином да се ухвати, дужан је то учинити код кривичног одељења полицијске управе у Сарајеву, односно код најближе жандармеријске станице.»

Ако аустријске власти не нађу за извесно време »четовођу« Милетића, уверавамо их да ће им се он сам јавити у њиховим престоницама, да се лично распита о њиховим »лепим« жељама према њему.

Војска Хаџопулоса.

Јављају из Атине према депешама из Лондона, да ће Хаџопулосова војска, по немачком коминикеу, бити пренета у Немачку и уврштена у редове кајзерове војске.

Солунски добровољци.

Солунски добровољци упутили су г. Венизелосу једну депешу уверавајући га о својој непоколебљивој оданости.

Вежбање искрцавања.

»Кер« сазнаје да савезнички одреди у Пиреи врше сваке ноћи вежбање искрцавања.

Читуља.

Јутрос у 7 и по часова пре подне сахрањен је пешад. п. пуковник Радомир С. Живковић командант 1 бат. 17. пешад. пука Дринске Дивизије који је славно погинуо на прагу отаџбине 11. авг. 1916. год.

Сахрана је извршена у српском гробљу у Зејтинлику.

Последње вести

Лерин је заузет

Елши Су, 5. септембра. (гванично, поноћ)

ПОСЛЕ ЈАКЕ БОРБЕ ЛЕРИН ЈЕ ЗАУЗЕТ. Неирјател је вршио против нападе и нападао са коњицом, што доказује да је штео по сваку цену од жати варош.

Руси у Добруци

Петроград, 5. септембра.

Из Одесе јављају, да су руски војници рањени у првим борбама у Добруци стигли тамо. Они изјављују, да су борбе биле веома снажне. Бу-

ПОШТА

Саопштења

Раста Михаиловић, заступник Владних Комесара у Соровићу, нека омак најбржим путем јави Владним Комесарима где се налази.

За Србију

— Сава Јевдић мајор, пита свога гаста Уроша Пешића трг. из Ужице, шта је са Зором и децом, јесу ли живи и здрави, где се сада налазе. Је ли примила новац преко Швајцарске. Ја и Влада здрави смо. Одговори преко Црв. Крета или Београд. Новина, на пошту бр. XX.

— Капетан Милаш Грујица, број поште 36, јавља своје оцу Михаилу Грујици учитељу, Трста 16, Београд, да је здраво. Фема је у Паризу и шаљем јој новаца.

— Драгољуб Илић учитељ извештава своју жену Дивну Илићу, да је прочитао оба њена извештаја. Здраво је и моли је за одговор је ли примила три пут послати новац у 650 круна и треба ли још новаца.

— Радомир Милошевић — Тумбало, пошт. писар у Солуну извештава Илију Јанковића трг. из Кучева, ср. звишњог, окр. пожарев., да је са Бором здрав. Љубиша умро, извести моју фамилију и одговори ми преко Беогр. Новина или Црв. Крета у Женеви.

— Драги Стевановић из Чачка моли пријатеље, познанике и другове не-

говог сина Милоша, регрута, о коме је чуо да је у Солун дошао о Божићу заједно са својим друговима регрутима и о коме сада ништа не зна где је и је ли жив, да га извести преко уредништва »Вел. Србије«. 1-3

Атинска Банка

има част известити публику, официре и војнике, као и српске избеглице да је отворила једну филијалу

у дну улице која чини угао са Грчком Народном Банком, а према улици Венизелос.

По споразуму са Министарством Финансија Краљ. Србије, ова филијала узела је на себе пошиљке новца њиховим породицама у Француској, Алжиру, Тунису, Русији, Корзици у свима француским колонијама, у Швајцарској, свима Савезничким и неутралним земљама, као и у главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране монете, емисију кредитних писма; налоге за исплате у свима варошима Грчке, Европе и прекоморских земаља; берзанске налоге и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу »Српског Црвеног Крета« примила је на себе депоновање новчаних прилога који су му намењени.

КО УМЕ ДА ОПРАВИ писаћу машину система »Смит — Премиер« да се одмах јави Владним Комесарима.

Српско Трговачко Друштво А. Д.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спрџу Централне Поште у згради Хотел »Слободе« —, 'Liberté')

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 6-80 УПРАВА.

Оросди -- БанЦентрала:
Краља Ираклија бр. 5.**ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ**У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.**ОРОСДИ-БАК**

ЦЕНТРАЛА:

Улица Краља Ираклија бр. 5.

ФИЛИЈАЛИ:

Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.**Оросди -- Бан**Филијала:
улица Венизелос бр. 4.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе,
Велики избор одеља, шми-
ра и т. д.
Разноврсно кухињске пла-
ве и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној
и утврђеној.
Прима српски новац по
дневном курсу.
Услуга брза и тачна.

Препоручује:

Свеје велико стовариште
најбољих вина и ликера.
Велики избор разних кон-
зерви, бисквита, чоколада, те-
ста, сапуна, масла и т. д.
Цене су врло умерене и
утврђене.
Прима поручбине и ма-
бавља све артикле.
Услуга брза и тачна.

улица Венизелос бр. 8.
Филијала:**Оросди -- Бан****ПОСЕТИТЕ РАДЉУ „ОРОСДИ-БАК“**улица Игњатија бр. 14
Филијала:**Оросди -- Бан**

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

— Специјалитет:

	Нестос	Квни	Дин.	1.—
10—30	„ Глубек	„	0.80	
	„ Јави	„	0.65	
	„ Афро	„	0.50	

СИНОВИ Г. А. ЕРЕРА И К^О ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапа, бижутерије, мариса, чапана, ланглиза
платна, мушета. Париских артикала, женске
конфекције, гасџараје и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0.50, 0.75 лепта и 1 драхм

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ
БАРУХА САЛТИЕЛА и С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солданом и кувантом радњом.Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном
курсу. 2—30Посетите и купите у Солуну све намирнице у најстари-
јој и најризнатијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Бузгаритон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врста конзерви, Сардина, риба итд. Кондзованог млека.
Велики избор свих врста француских вина, ликера, ко-
њака, шампања итд.Из првих фабрика: бонбона, послатина, чоколада, бис-
квити, разна теста итд.

Најфинији зејтан, путер. Свеће „Ангело“ и „Фуршје“.

Сапуна и парфимерије прво квалитета.

Карте за играње. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 7—30

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само
пигарете из прве и највеће фабрике цигарета**САЛОНИКА**

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђ из првом највећом наградом на изложби
у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 52—60